

A Kommunizmus Áldozatainak Emléknapja alkalmából március 2-án a Fidelitas és a Fulco Deák Egyesület vendége volt Balás-Piri László 56-os forradalmár, a Történelmi Igazságtétel Bizottság alelnöke. Az est házigazdái Tolonics Orsi és Pintér Ádám arra kérték Balás-Piri Lászlót, hogy nyújtson rövid áttekintést az 1956-os eseményekről, azok hátteréről.

Elmondta, hogy 56-ot lehet különbözőképp értékelni, de az tagadhatatlan, hogy a szovjet elnyomás és a kommunizmus elleni fellépés volt. Az egész ország bízott abban, hogy Ausztria után tőlünk is távoznak az oroszok, véget érnek a diktatúra évei, és szabad választásokat lehet tartani Magyarországon, leváltva ezzel a szovjeteket maximálisan kiszolgáló kommunista vezetést.

Ezután az előadó elmesélte, hogy az akkori fiatalok még jobban bíztak abban, hogy az

ország sorsa jobbra fordítható, még erősen éltek bennük a második világháború borzalmi, valamint erősebb volt a nemzeti összetartozás élménye is a korábbi hazafias oktatásnak köszönhetően. A szovjetekkel és helyi segéderőikkel szemben való bátor fellépés talán ezzel magyarázható.

A vendéglátók kérésére a forradalmár elmesélte, hogy miként jutott el 56-ig, ott milyen szerepe volt az akkori eseményekben, majd mesélt elfogásának és bebörtönzésének körülményeiről. Elmondta, hogy a hatóságok csak több mint egy évvel a forradalmi események után bukkantak rá, éppen mikor az általa gyártott emlékezésre felhívó szórólapokat rendezgette. Ezután nem volt sok tagadnivaló, így a börtönbéli kínzásokból ugyan kimaradt, de sok bajtársával együtt érezte vele a Kádár rendszer, hogy nem boldogulhat könnyen az

országban a rendszer ellenségeként. Egészen 1989-ig maradtak fenn megfigyelési adatok róla a Történeti Hivatalban.

Az előadás zömében fiatalokból álló közönsége az összefoglalás és az 56-os emlékek felidézése után, mely többet árult el a forradalom lényegéről, mint bármely történelemkönyv, kérdéseket tehettek fel az előadónak. Főként élményeiről érdeklődtek, de előkerültek a mai helyzettel, a forradalom 50. évfordulóján történetekkel kapcsolatos kérdések is.

Végezetül Balás-Piri László elmondta, hogy 56-ban nagyszerű élmény volt megtapasztalni a nemzeti összetartozás érzését, a bátor fellépést az igazságért és a szabadságért. Sajnálatosnak nevezte, hogy a rendszerváltozásnak mondott időszakban és azóta sem érzi ugyanezt. Talán ez a volt a legnagyobb bűne a Kádár rendszernek, hogy lerombolta az emberekben a közösségi cselekvés iránti igényt, és a nemzeti összetartozás élményétől is megfosztotta őket, ez vezetett a mai politikai helyzet kialakulásához is.

A fiataloknak az 56-ról szóló történelemórák mellett ehhez hasonló előadásokra volna szüksége, hogy a magyarság legdicsőbb és legtisztább forradalmára ne távoli megtanulandó eseményként emlékezzenek. Köszönjük Balás-Piri László, köszönjük Laci bácsi!

Pintér Ádám